

Sagsnr.
2020 - 313

Doknr.
374004

Dato
15-01-2021

Nøgletal for internationale børnebortførelser til og fra Danmark i 2020

Koordinationsenheden for Børnebortførelser, som ligger i Social- og Indenrigsministeriet, har opgjort de nyeste nøgletal for internationale børnebortførelser til og fra Danmark.

Nøgletallene gælder for sager, som er oprettet i 2020, og uafsluttede sager, der er overført fra tidligere år. Tallene vedrører børnebortførelsessager, hvor barnet er bortført til eller ulovligt tilbageholdt i lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med, og børnebortførelsessager til lande, som Danmark ikke har et konventionssamarbejde med. Endvidere omfatter nøgletallene centrale tal for de konventionssager, som har været behandlet i Danmark, dvs. sager, hvor et barn er bortført til eller ulovligt tilbageholdt i Danmark.

De konventionssager, som blev behandlet ved en dansk eller udenlandsk domstol i 2020, er behandlet efter reglerne i Haagerbørnebortførelseskonventionen af 1980 eller Europarådskonventionen. Disse konventioner er to ud af fire konventioner, som Danmark har tiltrådt, og som er relevante for området.¹

Det skal bemærkes, at der kan være børnebortførelsessager, hvor Koordinationsenheden ikke er blevet inddraget, og disse sager vil således ikke fremgå af de opgjorte nøgletal. Det kan være situationer, hvor der anlægges en sag om tilbagegivelse direkte ved en dansk domstol uden om Koordinationsenheden, eller hvor den efterladte forælder i Danmark ikke kontakter Koordinationsenheden. Kontaktes Koordinationsenheden, bistår denne med vejledning og kontakten til relevante myndigheder i Danmark og i udlandet.

For en overordnet gennemgang af konventionsreglerne for tilbagegivelse af børn og årsager til sagernes afslutning henvises til afsnittene herom nedenfor.

For statistikopgørelser for tidligere år og mere information om Koordinationsenhedens arbejde henvises til hjemmesiden www.boernebortfoerelse.dk.

¹ De fire relevante konventioner er Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civile retlige aspekter af internationale børnebortførelser (Haagerbørnebortførelseskonventionen), Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn (Haagerbørnebeskyttelseskonventionen), Europarådskonventionen af 20. maj 1980 om anerkendelse og fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser (Europarådskonventionen af 1980), samt den nordiske domskonvention, som er gennemført ved lov nr. 635 af 15. september 1986 om anerkendelse og fuldbyrdelse af nordiske afgørelser om privatretlige krav og om ændring af retsplejeloven (den nordiske domslov).

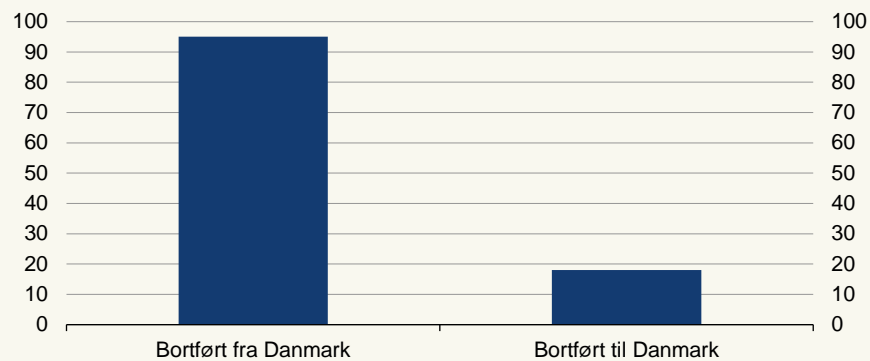

Overordnede tal om børnebortførelser

I 2020 behandlede Koordinationsenheden sager om bortførelser af 113 børn i alderen 0-16 år, hvor børnene var bortført enten til eller fra Danmark. Heraf var langt de fleste bortført fra Danmark til et andet land. Det gjaldt 95 børn, mens Koordinationsenheden behandlede sager vedrørende bortførelser af 18 børn til Danmark, jf. figur 1.

Figur 1

Antal børn bortført fra eller til Danmark, status 2020

Anm.: Antal børn bortført til eller fra Danmark i alderen 0-16 år. Opgørelsen omfatter kun de sager om bortførelser, som blev behandlet i regi af Koordinationsenheden for Børnebortførelser i 2020. I figuren indgår både bortførelser fra Danmark til lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med, og bortførelser fra Danmark til lande, som Danmark ikke har et konventionssamarbejde med. Koordinationsenheden behandler kun børnebortførelsessager til Danmark fra lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med. Koordinationsenheden bliver ikke involveret i sager, der omhandler børn, som bortføres til Danmark fra lande uden for konventionssamarbejdet.

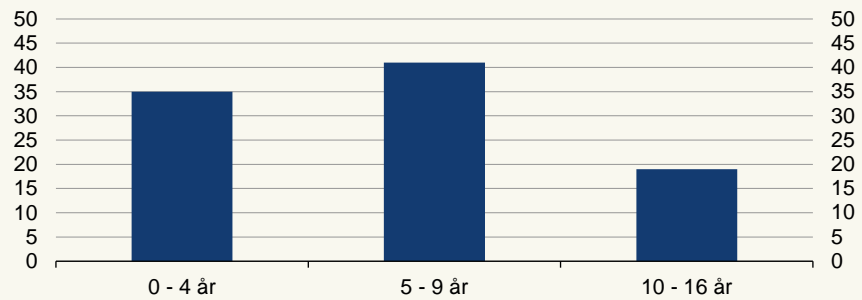
Kilde: Social- og Indenrigsministeriet

De fleste sager om bortførelser af børn fra Danmark til et andet land vedrører børn i alderen 5-9 år. Blandt de sager, som Koordinationsenheden behandlede i 2020, var 35 børn i aldersgruppen 0-4 år på bortførelsestidspunktet, 41 børn var i aldersgruppen 5-9 år på bortførelsestidspunktet, mens 19 børn var i aldersgruppen 10-16 år, jf. figur 2 på næste side.

Figur 2

Antal børn bortført fra Danmark efter alder

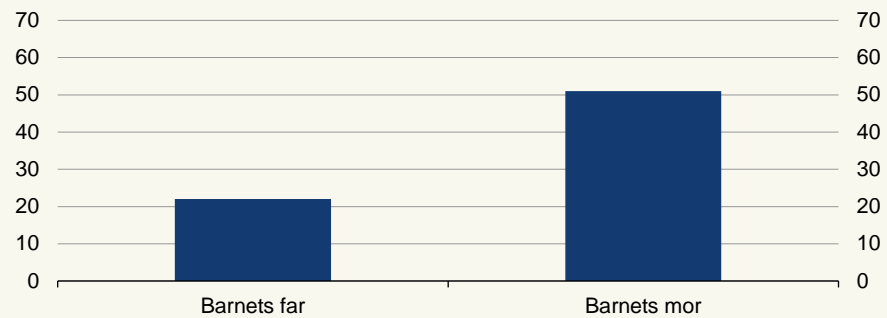

Anm.: Se anmærkning til figur 1. Alderen er opgjort på tidspunktet for bortførelsen/den ulovlige tilbageholdelse.
Kilde: Social- og Indenrigsministeriet

For det samlede antal børnebortførelsessager til og fra Danmark, var bortføreren oftest barnets mor. I 51 af sagerne var den bortførende forælder barnets mor, og for de resterende 22 af børnebortførelsessagerne var det barnets far, jf. figur 3.

Figur 3

Barnets relation til bortføreren i sager om børnebortførelser til og fra Danmark, 2019

Anm.: Se anmærkning til figur 1. I to af de behandlede sager var barnet bortført af en anden part. Et eksempel herpå er et andet familiemedlem, fx en bedsteforælder.
Kilde: Social- og Indenrigsministeriet

I 2020 var der 33 sager om børnebortførelser fra Danmark til lande i Europa og 22 sager, hvor barnet var bortført til Asien. De resterende sager er fordelt over de øvrige kontinenter, jf. tabel 1.

Tabel 1

Antal sager om børnebortførelser til/fra Danmark, opdelt på kontinenter, 2020

	Til/fra lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med		Til lande, som Danmark ikke har et konventionssamarbejde med
	Bortført til Danmark	Bortført fra Danmark*	Bortført fra Danmark
	-----Antal sager-----		
Europa	8	31	2
Nordamerika	2	3	1
Sydamerika	1	2	1
Afrika	0	1	1
Asien	0	4	18
Oceanien	0	0	0
Total	11	41	23

Note: * I 35 af sagerne er der sendt en anmodning efter en af konventionerne.

Anm.: Tyrkiet indgår i Asien, og Rusland indgår i Europa.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet

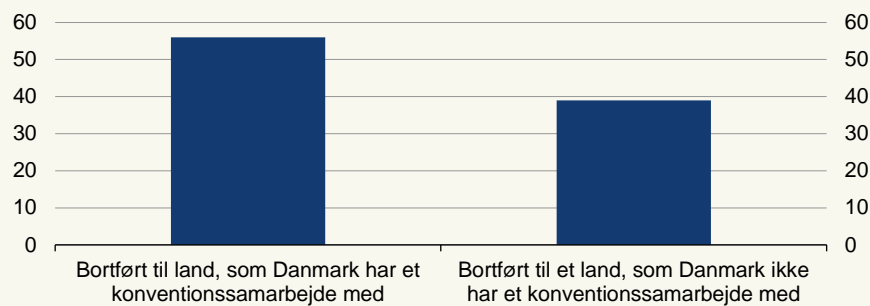

Børnebortførelser til udlandet

I 2020 behandlede Koordinationsenheden i alt 64 sager med i alt 95 børn, der var bortført til udlandet. Af figur 4 nedenfor ses, at lidt over halvdelen, 56 børn, var bortført til et land, som Danmark har et konventionssamarbejde med. De resterende 39 børn var bortført til et land, som Danmark ikke har et konventionssamarbejde med.

Figur 4

Børnebortførelser til udlandet fordelt på lande, som Danmark har eller ikke har et konventionssamarbejde med

Anm: Antal børn bortført fra Danmark i alderen 0-16 år. Opgørelsen omfatter kun de sager om børnebortførelser, som blev behandlet i regi af Koordinationsenheden i 2020.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

I 2020 blev i alt 38 sager, hvor et barn var bortført til udlandet, afsluttet, jf. tabel 2 på næste side. Baggrunden for, at sagerne afsluttes, kan være vidt forskellig. Ligesom sagerne adskiller sig fra hinanden, gør begrundelserne for afslutningen af en sag det også. Under afsnittet "Sagernes afslutning" findes en beskrivelse af, hvad de opregnede udfald på sagerne dækker over. En sag betragtes fx som afsluttet, når der er afsagt dom i sagen.

Tabel 2**Antal sager om børnebortførelser fra Danmark, status 2020***

	Til lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med	Til lande, som Danmark ikke har et konventions-samarbejde med	I alt
	----- Antal sager-----		
Total antal sager**	41***	23	64
Antal sager oprettet i 2020	23	4	27
Antal sager overført fra tidligere år	18	19****	37
Antal sager afsluttet i 2020	29	9	38
Antal sager forsat verserende	12	14	26
	----- Antal børn -----		
Total antal børn	56	39	95
Antal børn bortført i 2020	32	8	40

* Én enkelt sag kan vedrøre flere børn, dvs. søskende.

** Sagsbehandlingstiden for sagerne er ikke opgjort.

*** Af disse 41 sager blev der i 34 sager sendt en anmodning til en centralmyndighed i udlandet om tilbagegivelse efter Haagerbørnebortførelseskonventionen.

**** En enkelt sag var ved en fejl i sidste års opgørelse opgjort to gange. Derfor vil man i 2019-opgørelsen kunne se, at der ved årets udgang var 20 verserende sager.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

Tabel 3 nedenfor viser udfaldet af de 29 afsluttede sager om bortførelse til konventionslande. I tabellen skelnes mellem, om der blev sendt en anmodning om tilbagegivelse af barnet eller ej. I 24 ud af de 29 afsluttede sager var der sendt en anmodning om tilbagegivelse efter Haagerbørnebortførelseskonventionen eller Europarådskonventionen jf. tabel 3.

Det er den efterladte forælder², der vælger, om der skal sendes en anmodning om tilbagegivelse efter en af konventionerne til centralmyndigheden i bortførelseslandet, ligesom forælderen selv vælger, om en anmodning skal trækkes tilbage. I de sager, hvor der ikke blev sendt en anmodning, kan dette eksempelvis skyldes, at forældrene nåede en frivillig løsning, fx en aftale om at barnet skulle tilbage til bopælslandet, inden anmodningen blev sendt, hvorfor sagen ikke blev indledt ved domstolene i bortførelseslandet.

² I sager, hvor der er tale om bortførelse af tvangsanbragte børn, er det kommunen, som kan bede om tilbagegivelse mv. af et barn.

Tabel 3**Udfaldet i de afsluttede sager om børnebortførelse fra Danmark til lande med konventions-samarbejde, 2020**

	Anmodning sendt	Anmodning ej sendt	I alt
	----- Antal sager -----		
Forlig/frivillig tilbagegivelse	4	2	6
Dom: barn tilbagegives	6	0	6
Dom: barn tilbagegives ikke	6	1*	7
Anmodning trukket tilbage	4**	1***	5
Barnet ikke fundet	3	1	4
Afvist fra centralmyndigheden	0	0	0
Tilbagegivelse med myndigheders bistand	1	0	1
Total antal afsluttede sager	24	5	29

Anm.: Opgørelsen over afsluttede sager er ikke udarbejdet på en måde, som gør det muligt at se hvor mange af de afsluttede sager, der er oprettet i 2020 eller overført fra tidligere år.

*Den efterladte forælder valgte at anlægge sag i bortførelseslandet udenom den udenlandske centralmyndighed.

**Anmodningen er trukket tilbage efter fremsendelse til udenlandsk centralmyndighed.

***Anmodningen er trukket tilbage før fremsendelse til udenlandsk centralmyndighed.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

Tabel 4 på næste side viser udfaldet af de 9 afsluttede sager, som blev behandlet i 2020, hvor barnet var bortført til et land, som Danmark ikke har et konventions-samarbejde med. Det fremgår også, at 14 sager stadig verserede ved udgangen af 2020, jf. tabel 4.

Tabel 4

Udfaldet i de afsluttede sager om børnebortførelse fra Danmark til lande uden for konventionssamarbejdet, status 2020

	Til lande, som Danmark ikke har et konventionssamarbejde med
	----- Antal sager -----
Forlig/frivillig tilbagegivelse	3
Dom: barn tilbagegives	0
Dom: barn tilbagegives ikke	1
Anmodning trukket tilbage	5
Barnet ikke fundet	0
Tilbagegivelse med myndigheders bistand	0
Total antal sager	9

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

Børnebortførelser til Danmark

Som dansk centralmyndighed i henhold til Haagerbørnebortførelseskonventionen af 1980, Haagerbørnebeskyttelseskonventionen og Europarådskonventionen modtager og formidler Koordinationsenheden henvendelser fra forældre, der ønsker deres barn tilbagegivet fra Danmark til udlandet.

Koordinationsenheden behandler kun børnebortførelsessager til Danmark fra lande, som Danmark samarbejder med efter en af de fire konventioner. Koordinationsenheden bliver ikke involveret i sager, der omhandler børn, som bortføres til Danmark fra lande uden for konventionssamarbejdet.

Det fremgår af tabel 5 nedenfor, at der i 2020 blev oprettet 6 sager om børnebortførelser fra lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med. Derudover blev 5 sager overført fra tidligere år, hvilket giver en total på 11 sager. Ud af disse blev 8 sager afsluttet i 2020, hvilket betyder, at 3 sager forsat verserede ved udgangen af 2020. De 11 sager, der er behandlet i 2020, vedrørte samlet 18 børn, jf. tabel 5.

Tabel 5**Antal sager om børnebortførelse til Danmark, status 2020**

	Fra lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med
	----- Antal sager -----
Antal sager oprettet i 2020	6
Antal sager overført fra tidligere år	5
Total antal sager	11
Antal sager afsluttet i 2020	8
Antal sager forsat verserende	3
	----- Antal børn -----
Total antal børn	18
Antal børn bortført i 2020	10

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

Af tabel 6 nedenfor fremgår udfaldet af de 8 afsluttede sager i 2020, hvor et barn var bortført til Danmark fra et konventionsland.

Tabel 6**Udfaldet i de afsluttede sager om børnebortførelse til Danmark, som er behandlet efter konventionerne, status 2020**

	Anmodning sendt
	----- Antal sager ----
Forlig/frivillig tilbagegivelse	0
Dom: barn tilbagegives	4
Dom: barn tilbagegives ikke	3
Anmodning trukket tilbage	0
Barnet ikke fundet	1
Afvist fra centralmyndigheden	0
Tilbagegivelse med myndigheders bistand	0
Total antal afsluttede sager	8
Sagen verserer stadig	3
Total antal sager	11

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

Overordnet om konventionsreglerne for tilbagegivelse af børn

Som det fremgår indledningsvist behandlede Koordinationsenheden i 2020 sager efter Haagerbørnebortførelseskonventionen og Europarådskonventionen. Boksen nedenfor beskriver overordnet reglerne for tilbagegivelse af et barn efter disse konventioner.

Tilbagegivelse efter Haagerbørnebortførelseskonventionen

Udgangspunktet efter Haagerbørnebortførelseskonventionen er, at barnet skal tilbagegives til det land, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted før bortførelsen. Den afgørende myndighed eller domstol kan dog i særlige tilfælde bestemme, at barnet ikke skal tilbagegives. Dette kan være tilfældet, hvis:

- Der på det tidspunkt, hvor myndigheden eller domstolen blev anmodet om tilbagegivelse, er gået 1 år siden bortførelsen eller tilbageholdelsen, og barnet er faldet til i sine nye omgivelser.
- Der er en alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen vil være til skade for barnets sjælelige eller legemlige sundhed eller på anden måde sætte det i en situation, som barnet ikke bør tåle.
- Barnet selv modsætter sig tilbagegivelsen, og barnet har nået en sådan alder og modenhed, at der bør tages hensyn til dets mening.
- Tilbagegivelsen ikke vil være forenelig med grundlæggende princippet i det andet konventionsland til beskyttelse af menneskelige friheder og rettigheder.

Tilbagegivelse efter Europarådskonventionen

Udgangspunktet efter Europarådskonventionen er, at en dansk afgørelse om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær skal anerkendes i de øvrige konventionsstater på samme måde som hvis afgørelsen var truffet af myndighederne i disse stater. Den afgørende myndighed eller domstol kan dog i særlige tilfælde bestemme, at barnet ikke skal tilbagegives. Dette kan bl.a. være tilfældet, hvis:

- Det er åbenbart uforeneligt med landets grundlæggende principper for familiers og børns retsforhold.
- Ændrede forhold gør det åbenbart uforeneligt med barnets bedste.
- Barnet på det tidspunkt, sagen indledtes i oprindelsesstaten, var statsborger i modtagerstaten eller havde bopæl der, uden at have en tilsvarende tilknytning til oprindelsesstaten.
- Barnet på det tidspunkt, sagen indledtes, var statsborger i både oprindelsesstaten og modtagerstaten og havde bopæl i modtagerstaten.

Oplysninger om hvilke lande, Danmark samarbejder med efter konventionen, fremgår af hjemmesiden www.boernebortfoerelse.dk.

Sagernes afslutning

Når et barn kommer retur til Danmark, vil det være andre danske myndigheder end Koordinationsenheden, der er i kontakt med barnet og familien fremadrettet. I de sager, hvor enheden modtager besked om, at barnet er tilbagegivet til Danmark, orienterer enheden barnets bopælskommune om hjemkomsten med henblik på, at kommunen kan vurdere, om der skal træffes støtteforanstaltninger i relation til familien. Koordinationsenheden bliver ikke nødvendigvis orienteret om barnets eller familiens forhold i tiden efter sagens afslutning.

Som det fremgår ovenfor blev der i 2020 afsluttet i alt 29 sager vedr. bortførelser fra Danmark til lande, hvor der er et konventionssamarbejde. I sager, hvor der ikke er et konventionssamarbejde, blev 9 sager afsluttet i 2020. Der kan være flere forskellige årsager til, at en børnebortførelsessag afsluttes. Nedenfor gennemgås de forskellige kategorier for, hvornår en sag registreres som afsluttet. Bemærk, at der ikke er tale om en udtømmende gennemgang.

Forlig/frivillig tilbagegivelse

En sag kan afsluttes, hvis parterne indgår forlig om, at barnet skal tilbage til sit bopælsland. Det kan også være, at bortførelsen vender frivilligt tilbage til bopælslandet med barnet, dvs. uden at dette skyldes et forlig.

Dom: barnet tilbagegives

En sag vil blive afsluttet, når der er truffet en endelig afgørelse om, at barnet skal tilbagegives til bopælslandet. En sag afsluttes således ved, at den kompetente instans i bortførelseslandet træffer afgørelse om, at barnet skal tilbagegives med henvisning til en af konventionerne. En afgørelse om tilbagegivelse skal i visse tilfælde fuldbyrdes, hvis forælderen i bortførelseslandet ikke efterkommer domstolens/myndighedens afgørelse. Fuldbyrkelse sker efter den nationale lovgivning i det pågældende land. Når en sag registreres som afsluttet på baggrund af en endelig afgørelse, er det således ikke ensbetydende med, at barnet er tilbagegivet, eller at afgørelsen er fuldbyrdet.

Dom: barn tilbagegives ikke

Der kan være forskellige grunde til, at domstolen træffer afgørelse om, at et barn ikke skal tilbagegives. Hvis det vurderes, at en af undtagelsesbestemmelserne i Haagerbørnebortførelseskonventionen finder anvendelse, kan tilbagegivelse nægtes.

Anmodning trukket tilbage

Det er den efterladte forælder, der vælger, om en fremsat anmodning om tilbagegivelse fra et konventionsland skal trækkes tilbage, selvom sagen endnu ikke er afsluttet. Der kan være forskellige årsager til dette, og Koordinationsenheden får ikke altid oplyst baggrunden herfor.

Baggrunden for, at en anmodning trækkes tilbage af den efterladte forælder, kan eksempelvis være, at forældrene er blevet enige om, at barnet skal bo i udlandet og i den forbindelse indgår en aftale om samvær. Et andet eksempel kan være at parterne genoptager samlivet, eller at den efterladte forælder flytter til bortførelseslandet. En forælder kan også trække sin anmodning tilbage, hvis forælderen i stedet ønsker at indlede en samværsag i det pågældende land.

I nogle tilfælde er forælderen "nødsaget" til at trække sin anmodning på grund af udviklingen i sagens omstændigheder. Det kan være i en situation, hvor der, efter anmodningen er indgivet, kommer oplysninger om, at den efterladte forælder har givet samtykke til flytningen eller lignende, der betyder, at der ikke var tale om en international børnebortførelse. Et andet forhold, der vil føre til, at anmodningen trækkes tilbage, kan være at barnet bliver lokaliseret i bopælslandet, og der derved ikke er eller har været tale om en international børnebortførelse.

Som nævnt vil Koordinationsenheden ikke altid blive orienteret om de nærmere omstændigheder for sagens afslutning, herunder om barnet er blevet i bortførelseslandet, eller om barnet er vendt tilbage til Danmark, da dette ofte vil bero på en aftale mellem forældrene. Endvidere bemærkes, at der ikke bliver fulgt op på de sager, som er blevet afsluttet, fordi den efterladte forælder har trukket sin anmodning.

Derudover kan der naturligvis ske ændringer i familiens forhold efter sagens afslutning, og Koordinationsenheden får ikke besked, hvis barnet senere skifter bopælsland.

Barnet er ikke fundet

Sagen afsluttes, hvis det ikke har været muligt for myndighederne i det formodede bortførelsesland at lokalisere barnet, og det må antages, at barnet befinder sig eller er blevet lokaliseret i et andet land. En ny sag kan derefter indledes, hvis barnet befinder sig i et andet land.³

Afvist fra centralmyndigheden (kun relevant i konventionsager)

Når en anmodning om tilbagegivelse efter Haagerbørnebortførelseskonventionen modtages af centralmyndigheden i bortførelseslandet, gennemgår centralmyndigheden ansøgningen og de dokumenter, det er obligatorisk at sende med ansøgningen. Centralmyndigheden har mulighed for at afvise en anmodning, hvis det er åbenbart, at konventionens betingelser ikke er opfyldt, eller anmodningen i øvrigt ikke er velbegrunderet.

Tilbagegivelse med myndighedernes bistand

I nogle tilfælde, hvor der ikke bliver sendt en anmodning efter Haagerbørnebortførelseskonventionen, kan der af forskellige årsager rettes henvendelse til myndighederne i bortførelseslandet, fx de sociale myndigheder eller politiet.

Der kan også anlægges en sag direkte ved domstolen i bortførelseslandet, hvorefter man søger om udlevering af barnet efter de nationale regler uden om konventionerne.

³ Sagen kan i sådanne tilfælde blive omkategoriseret til det nye land, og den oprindelige sag vil blive afsluttet. Den samme sag kan således optræde flere gange i opgørelserne fx under både konventionsag og ikke-konventionsag, afhængig af hvilke lande der er tale om. Dog vil sagen i forhold til den ene kategorisering registreres som afsluttet.